

ORIENTAL STUDIES TRIPOS Part II

Hebrew Studies

Friday 29 May 2009   09.00 – 12.00

H.11 HEBREW TEXTS, 2

*Answer **five** questions from Section A and **four** questions from Section B.
Translate into **English**, commenting as indicated and on any other matters of
interest.*

*All passages are **seen** texts.*

*All questions carry **equal** weight.*

*Write your number **not** your name on the cover sheet of **each** Answer Book.*

STATIONERY REQUIREMENTS

20 Page Answer Book x 1

Rough Work Pad

SPECIAL REQUIREMENTS

Hebrew Bibles will be provided

**You may not start to read the questions
printed on the subsequent pages of this
question paper until instructed that you may
do so by the Invigilator.**

SECTION A

1 2 Samuel 3.33-39

Comment on **הַכְּמוֹת נָבַל** (v. 33), on **לְהַבְרוֹת** (v. 35), and **רֹדֵד וּמְשׁוּחַ מְלֶכֶךְ** (v. 39).

2 2 Samuel 4.4-8

Comment on the name **מִפִּיבֶשֶׁת** (v. 4), on **וְהִנֵּה** (v. 6), and on **לְקַחְי חַטִּים** (v. 6).

3 Amos 1.9-12

Comment on **גְּלוֹת שְׁלֵמָה** (v. 9), **בְּרִית אַחִים** (v. 9), and on **וְשָׁחַת רַחֲמָיו** (v. 11), for which the LXX has ‘polluted the womb (var. ‘mother’) on the ground’.

4 Amos 5.1-6

Comment on **קִינָה** (v. 1), on **לֹאֲנוֹן** (v. 5), for which the LXX has ‘as that which is not’, and on **יִצְלַח** (v. 6).

5 Proverbs 10.19-28

Comment on **כִּמְעֵט** (v. 20), on **יִרְעֵנוּ** (v. 21), for which the LXX has ‘know’, and on **יִתֵּן** (v. 24).

6 Proverbs 11.10-19

Comment on **תִּקְעִים** (v. 15), on **וְעֵרִיצִים** (v. 16), and on **בֶּן־צַדִּיקָה** (v. 19), for which the LXX has ‘a righteous son’.

7 Habakkuk 1.5-11

Comment on **בְּגוֹיִם** (v. 5), for which the LXX has ‘you despisers’, on **וּשְׂאֵתוֹ** (v. 7), and on **וְאֲשָׁם** (v. 11), for which 1QpHab has **וּישם**.

8 Habakkuk 2.2-6

Comment on **וַיִּפְחֶן** (v. 3), for which 1QpHab has **וּיפּיח**, on **הִינֵן** (v. 5), for which 1QpHab has **הוֹן**, and on **יִנְוֶה** (v. 5)

SECTION B

9.

- ועת ככל אשר. שלח אדני
 3. כן. עשה. עבדך. כתבתי על הדלת ככל
 4. אשר. שלח (אדני. א.) לי. וכי שלח א
 5. דני. על. דבר בית הרפד. אין. שם א
 6. דם וסמכיהו לקחה. שמעיהו ו
 7. יעלהו. העירה ועבדך. אי(נג)
 8. י. שלח שמה את הע(ד)
 9. כי אם. בחסכת הבקר
 10. וידע כי אל. משאת. לכש. נח
 11. נו שמרם ככל. האחת. אשר נתן
 12. אדני

LACHISH OSTRACON (ed. Gibson, I, p.41), 2-12

Comment on ועת (line 2), on וסמכיהו (line 6), and on משאת לכש (line 10).

10.

- ואש. גד. ישב. בארץ. עטרת. מעלם. ויבן. לה. מלך. ו
 11. שראל. את עטרת ואלתחם. בקר. ואחזה ואהרג. את. כל. הע(ם. מ)
 12. הקר. רית. לכמש. ולמאב ואשב. משם. את. אראל. דודה. וא(ס)
 13. חבה. לפני. כמש. בקרית ואשב. בה. את. אש. שרן. ואת. א(ש.)
 14. מחרת ויאמר. לי. כמש. לך. אחז. את. נבה. על. ישראל וא
 15. הלך. בללה. ואלתחם. בה. מבקע. השחרת. עד. הצהרם וא
 16. זה. ואהרג. כל(ה). שבעת. אלפן(.ג(ב)רן. ו(גר)ף וגברת. ו(גר)
 17. ת. ורחמת כי. לעשתר. כמש. החרמתה

MESHA STELE (ed. Gibson, I, p.75), 10-17

Comment on ואלתחם (line 11), on רית לכמש (line 12), and on החרמתה (line 17).

(TURN OVER)

11.

ביצד מעלין את הבכורים? כל העירות שבמעמד
מתבנסות לעיר של מעמד, ולגין ברחובת של עיר, ולא היו
נכנסין לבתים. ולמשכים היתה המסנה אומר: קומו ונעלה
ציון אל בית יי אלהינו.

MISHNAH, Bikkurim iii.2 in B. Halper, *Post-Biblical Hebrew Literature* (1921), p.5

Comment on ולמשכים, מעמד, בכורים.

12.

נכנס רבי אלעזר בן ערוה. פיון שראהו,
אמר לשמשו: טל כליו ולה אחריו לבית הפרחין. לפי
שאדם גדול הוא, ואיני יכל לעמד בו. נכנס וישב לפניו,
ואמר לו: אמשל לה משל למה הדבר דומה: לאדם שהפקיד
אצלו חמלך פקדון. בכל יום ויום היתה בוכה וצועק, ואומר:
אוי לי! אימתי אצא מן הפקדון הזה בשלום?

ABOTH DE RABBI NATHAN, in B. Halper, *Post-Biblical Hebrew Literature* (1921),
p. 10

Comment on פקדון, טל כליו, לשמשו.

13.

שתי קצוות הרחוקות זו מזו שבכל דעה ודעה אינן דרך
טובה, ואין ראוי לו לאדם ללכת בהן, ולא ללמדן לעצמו. ואם
מצא טבעו נוטה לאחת מהן, או מוכן לנטות לאחת מהן,
או שכבר למד אחת מהן ונהג בה, יחזיר עצמו למוטב,
וילך בדרך הטובים, והיא הדרך הישרה.

MAIMONIDES, *Hilkhoth De`oth*, in B. Halper, *Post-Biblical Hebrew Literature*
(1921), p.111

Discuss Maimonides' use of his sources here

14.

(א) שיר המעלות אשרי כל ירא
ה'. כל אלו תוכחות ומוסרים
לפי שכתוב אשרי האיש אשרי
איש. לכך נאמר כאן כל
לרבות אשה: (ב) יגיש כפיך.
הכהנה מינוע בסו נוחל שני
עולמות (במש' ברכות): (ג) כגסן
פודים. דניה מרובין: בניך
כשתילי זיתים. מה זיתים אין
להם הרבה פך אין בניך
פסול: (ד) מציון. שהוא שער
השמים: בטוב ורושלים.
ושמחת בכל הטוב: (ו) והאם
בנים לבניך. ולא יבואו לקטטה
עבור חליצה ואז שלום על
ישראל תוספות: בניה לבניך.
ירשו נחלה ואין אשה וקוקה
ליבם אז שלום בעולם:

RASHI on Psalm cxxviii. *Miqra'ot Gedolot*, 1959, vol. 5, p. 81

Comment on פסול, חליצה, ליבם.

(TURN OVER)

15.

והמשיל

אותם לזית בי עץ הזית אינו מקבל הרכבה מעץ אחר והשתילים
טובים בני אביהם כך הבנים שיולדו מאשה זאת לא יהיה
בהם חשד ממזרות כי אמם צנועה ולא נזקקה אלא לבעלה, ועוד
המשילם לזיתים כי עץ הזית יהיה עלהו לח כל ימות השנה
כך הם יהיו בהדם וביפים במעשים טובים. ואמר סביב לשולחנך.
שיהיו לפניך לשרתך בעת שתאכל ויהיו תמיד סביב לשלחנך שלא
יהיו משלחים זוללים וסובאים אלא לא יאכלו ולא ישתו אלא
על שלחנך;

QIMHI on Psalm cxxviii, ed. J. Baker and E.W. Nicholson (1973), p.32

Comment on זוללים וסובאים, ממזרות.

END OF PAPER